

V.U.: Bart Casier, directeur Interwaas, Lamstraat 113, 9100 Sint-Niklaas.
Depotnummer D/2016.11.208/02

Erfgoedcel Waasland heeft getracht alle auteursrechten op het gebruik van de foto's in de folder te respecteren. Zij die desondanks menen rechten te kunnen laten gelden, gelieve contact te nemen met de Erfgoedcel Waasland.

Volgende foto's werden integraal in de brochure opgenomen:

"Gemeentepersoneel 1915", © Heemkundige Kring De Kluiuze;
"Folklore groep De Klomp", © Eric De Keyzer;
"Wielrenster Van Steenlandt Gerarda, Nieuwkerken", © Heemkundige Kring Nieuwkerken;
"Leerlingen bij Roomanmolen Sint-Gillis-Waas", © Erfgoedcel Waasland;
"Project Erfgoed speurders, klas juf Liesbeth, 2013 - 2014", © Vrije Lagere School Sinaai;
"Fabriekslogo van de Anciens établissements Bariolle S.P., Epouse Jacobs, © Stadsarchief Lokeren;
"Mensen in de stad – Werken", © Stadsarchief Sint-Niklaas;
"Affiche dienstregeling 1936 veerboot Steamers Wilford", © Gemeentearchief Temse;
"Figuratieve kaart van Cortewalle, 1753", © Gemeentearchief Beveren;
"Boer Louis en Célevie", © Heemkundige Kring De Kluiuze;
"Keuvelkoffer in gebruik, 2016", © Tine Callebaut, WZC Het Lindehof, Sint-Niklaas;
"Het gezin Van Doorslaer-Cogen (Epouse Jacobs)", © Stadsarchief Lokeren.
"Priester Poppeschool Elversele, 1952, juffrouw Andrea", © Heemkundige Kring Braem

Volgende foto's werden gedeeltelijk benut in de brochure:

"Gemeentepersoneel 1915", © Heemkundige Kring De Kluiuze;
"Uitnodiging voor een gala-avond in Studio Select, Parklaan, Sint-Niklaas", © Bibliotheek Wasiana;
"Reus Sinterklaas", Stad Sint-Niklaas, © Staf De Vriese;
"Sinterklaasstoet 1988", © Stadsarchief Sint-Niklaas;
"Rijksarchief Beveren", © Stefaan Van Hul;
"Reus Mercator", vzw Het Schelleke, © Jelle Vermeersch;
"Reus Nonkel Octaaf", vzw 't Kasseitje, © Staf De Vriese;
"Reuzin Lodde de Garnalenleuwerster", De Beverse Reuzen, © Jelle Vermeersch;
"Reus Raf", De Kabaskes, © Jelle Vermeersch;
"Wenstelegram", © Particuliere Collectie Rita Holvoet, www.waaserfgoed.be;
"Voorgevel Hof ter Saksen", Eximius-foto, fotograaf onbekend, © Gemeentearchief Beveren;
"Het reuzenechtpaar Vrancken", © Stadsarchief Lokeren;
"Roomanmolen Sint-Pauwels", © Bibliotheek Wasiana;
"Uittreksel uit de Erfgoedbank", hoofdstuk kranten, www.waaserfgoed.be.

Volgende foto's werden genomen in het kader van het project Verzamelingen:

"Mercator" en "Tabak", © Pijp- en Tabaksmuseum;
"Edgar Tinel", Edgar Tinelmuseum, © Franky De Schampheleer;
"Molen", collectie Maria De Roose, © Franky De Schampheleer;
"Devotiebeeld", collectie Johan Terryn, © Franky De Schampheleer;
"Klommen", collectie Eric De Keyzer, © Erfgoedcel Waasland;
"Waaier", collectie Cynthia Owens, © Franky De Schampheleer;
"Doos", collectie Kris Boel, © Franky De Schampheleer.

Volgende foto's werden genomen in het kader van het project Keuvelkoffer:

"Geldbriefjes en muntstukken", Heemkundige Kring d'Euzie, © Erfgoedcel Waasland;
"Strijkijzer", Stadsmuseum Lokeren, © Erfgoedcel Waasland;
"Kepie rijkswacht", Heemkundige Kring d'Euzie, © Erfgoedcel Waasland;
"Zeep", Stadsmuseum Lokeren, © Erfgoedcel Waasland.

ERFGOED DEEL VAN IEDERS LEVEN

Jij...

- ☞ bent een trouwe **bezoeker van een culturele instelling** in de regio?
- ☞ werkt aan je **familiestamboom**?
- ☞ bent **leerkracht of animator** en wil een les of sessie rond een erfgoedonderwerp samenstellen?
- ☝ bent actief lid van een vereniging en wil een **erfgoedproject** op touw zetten?
- ☞ wil een **boek** schrijven n.a.v. het **jubiläum** van je vereniging?
- ☞ wil het **fotoarchief** van je vereniging niet verloren laten gaan?
- ☞ bent **scholier of student** en zoekt informatie over een historisch onderwerp?
- ☝ bent een **verzamelaar**, die hulp kan gebruiken bij het inventariseren van zijn of haar collectie?
- ☞ vindt toevallig bij het opruimen op zolder een aantal **waardevolle voorwerpen** waarmee je niet weet wat aan te vangen?

In al deze gevallen en nog vele andere kan de Erfgoedcel Waasland je helpen of doorverwijzen naar de juiste organisatie.

Contacteer ons wanneer je een erfgoedvraag hebt!

Erfgoedcel Waasland, Lamstraat 113, 9100 Sint-Niklaas (op afspraak)
T 03 780 52 10, erfgoedcel@interwaas.be

www.erfgoedcelwaasland.be

www.waaserfgoed.be

ERFGOED

Op het eerste zicht lijkt **'erfgoed'** een abstract begrip. Toch heb je er meer mee te maken dan je zelf denkt. Een foto die je vandaag van je ouders neemt, is morgen erfgoed voor je kinderen. Bak je een vlaai volgens een oud recept of bewonder je een jurkje van je grootmoeder, dan kom je met erfgoed in aanraking. Misschien eet je wel aan een tafel die al verschillende generaties in je familie is? Of werk of woon je in een huis met een historische waarde.

Erfgoed is (soms heel duidelijk, soms verborgen) aanwezig in allerlei vormen. Wanneer een hele groep mensen dit de moeite waard vindt, spreken we van **cultureel erfgoed**.

Zichtbaar en tastbaar erfgoed
Oude gebouwen, landschappen en archeologische vindplaatsen (**onroerend erfgoed**), maar ook voorwerpen, kunstwerken, manuscripten, foto's en documenten (**roerend erfgoed**).

Onzichtbaar erfgoed
Minder grijpbaar erfgoed zoals feesten, liederen, dansen, dialecten, tradities en verhalen (**immaterieel erfgoed**).

ERFGOEDCEL WAASLAND

De Erfgoedcel Waasland...

- ☞ geeft advies;
- ☞ bevordert samenwerking;
- ☞ zorgt mee voor uitwisseling van kennis en ervaring over erfgoed;
- ☞ realiseert erfgoedprojecten

en dit steeds in samenwerking met erfgoedorganisaties en gemeentebesturen in het Waasland.

De Erfgoedcel Waasland is onderdeel van Interwaas en is actief in Beveren, Kruibeke, Lokeren, Moerbeke, Sint-Gillis-Waas, Sint-Niklaas, Stekene, Temse en Waasmunster.

In 2005 sloten de Wase gemeenten en Interwaas een samenwerkingsovereenkomst af met de Vlaamse Gemeenschap voor de ontwikkeling van een beleid voor immaterieel en roerend erfgoed in het Waasland. De Erfgoedcel Waasland werkt dit erfgoedbeleid uit, samen met de erfgoedorganisaties in de regio.

WIE ZORGT VOOR ONS ERFGOED?

Omdat het cultureel erfgoed ons vertelt wie we zijn, is het belangrijk hier goed voor te zorgen. Bewaren alleen is niet voldoende. We moeten ook de bijhorende verhalen en betekenissen bewaren: samen vormen zij het geheugen van onze samenleving.

Musea, archieven, heemkundige kringen, documentatiecentra, erfgoedbibliotheken, vrijwilligersverenigingen en enthousiaste particulieren maken het Wase erfgoed toegankelijk door het bijhouden van die verhalen en het eraan koppelen van betekenissen.

Erfgoedorganisaties vervullen 6 functies: het benoemen, behouden, onderzoeken en delen van erfgoed in onderlinge samenwerking én het hierbij betrekken en ondersteunen van erfgoedzorgers en het brede publiek.

Erfgoedorganisaties...

- ☞ brengen het erfgoed in kaart en verzamelen het (inventariseren);
- ☞ speuren naar de juiste bijhorende informatie over het gebruik, de ouderdom, ... (onderzoeken);
- ☞ beschrijven de maatschappelijke en historische achtergrond van het erfgoed (duiden);
- ☞ bewaren het erfgoed in optimale omstandigheden (behoud);
- ☞ stellen de collectie open en maken deze toegankelijk voor het publiek (ontsluiten);
- ☞ informeren het publiek (sensibiliseren en bekendmaken);
- ☞ werken samen met het onderwijs (erfgoededucatie).

Een oplijsting van alle erfgoedorganisaties in onze regio vind je achteraan in dit boekje.

STEUN VOOR JE ERFGOEDPROJECT!

Wij bieden

☞ inhoudelijke ondersteuning:

- > tips over hoe je een erfgoedproject best aanpakt, over behoud en beheer van collecties, digitalisering, enzoverder;
- > begeleiding bij het aanvragen van subsidies;
- > mee zoeken naar vrijwilligers voor je organisatie;
- > trajectbegeleiding, doorverwijzing naar experts, inlichtingen allerlei;
- > enzoverder.

☞ logistieke ondersteuning:

- > opnametoestellen om interviews op te nemen.

☞ promotionele ondersteuning:

- > we maken je erfgoedproject bekend via verschillende communicatiekanalen.

☞ financiële ondersteuning:

- > subsidies, zowel voor publicaties over erfgoed als voor erfgoedprojecten (zie de subsidiereglementen op www.erfgoedcelwaasland.be).

Houd steeds goed de timing in de gaten!

Zowel projectsubsidies als publicatiesubsidies moeten tijdig aangevraagd worden enkele maanden vóór de apotheose (sla het reglement op onze website er tijdig op na om de juiste deadline te respecteren voor de juiste subsidieaanvraag!), logistieke materialen dienen op voorhand te worden gereserveerd en inhoudelijke ondersteuning vraagt vanzelfsprekend ook tijd.

Ga zeker ook na welke steun je eigen gemeente kan bieden bij het organiseren van je erfgoedproject!

www.erfgoedcelwaasland.be

OP ZOEK NAAR OUDE KAARTEN, KRANTEN, FOTO'S, ARCHIEFSTUKKEN?

Op onze Erfgoedbank Waasland kan je naar hartelust grasduinen in een rijk aanbod aan oude foto's, kaarten, filmpjes, archief en krantenartikels uit het Waasland.

Door middel van een zoekrobot kan je zoeken op kernwoorden.

Je kan foto's aanvragen voor hergebruik en bladeren door de thematische tentoonstellingen. Je kan je favoriete foto's ook bewaren onder het tabblad 'Mijn erfgoed'.

Zo ontdek je alles over reuzen, ballonvaarten, koers en schuttersgilden, wandel je rond in de potige polders of neus je in andere onderwerpen die je persoonlijk interesseren.

www.waaserfgoed.be

OP ZOEK NAAR LESSUGGESTIES?

Je kan bij ons terecht voor lessuggesties rond verschillende thema's, o.a. Sinterklaas en Sint-Maarten, de Wase reuzen, Reynaert de vos.

Digitale nieuwsbrief

Ben je geïnteresseerd om onze digitale nieuwsbrief te ontvangen? Stuur ons dan je e-mailadres op erfgoedcel@interwaas.be.

GRIEZELVERHALEN UIT HET WAASLAND

Vijf Wase jeugdauteurs schreven elk twee griezelverhalen, gebaseerd op authentieke volksverhalen uit het Land van Waas. Te vinden in iedere bibliotheek!

Vrijwilligerswerk

Zoek je zelf vrijwilligerswerk in de Wase erfgoedsector? Laat het ons weten! We kunnen jou misschien koppelen aan een interessante organisatie.

Ook de Erfgoedcel Waasland zoekt steeds geëngageerde vrijwilligers om zich in te zetten voor enkele projecten.

Geïnteresseerd? Contacteer ons!

TE ONTLENEN: OPNAMETOESTELLEN

Wil je graag een mondeling geschiedenisproject starten? Laat je je leerlingen hun (groot-)ouders interviewen? Dan kan je bij ons terecht voor opname-materiaal!

TE ONTLENEN: KANT- EN KLARE TENTOONSTELLINGEN

Je kan bij ons kant-en-klare expo's uitleenen:

☞ een **fototentoonstelling** over de reuzen uit het Waasland, met ongeveer 130 foto's in diverse formaten met bijhorende legendes. De reuzen uit het Waasland (Beveren, Kruikeke, Lochristi, Lokeren, Moerbeke-Waas, Sint-Gillis-Waas, Sint-Niklaas, Stekene, Temse, Waasmunster en Wachtebeke) zijn elk met minstens één foto vertegenwoordigd. Daarnaast zijn actiefoto's en archiefphoto's van de Wase reuzen opgenomen. Elke foto is voorzien van een onderschrift.

☞ een **postertentoonstelling** over de Wase Polders. De tentoonstelling bestaat uit 9 posters op A2-formaat, die telkens historisch beeldmateriaal koppelen aan duidende teksten. Er is in de tentoonstelling o.a. aandacht voor de polders vroeger en nu, poldererfgoed in privébezit, de evolutie van de Wase landschappen sinds de 16de eeuw, enzoverder.

OP BEZOEK BIJ EEN ERFGOED- ORGANISATIE: MET DE FIETS OF TE VOET IN DE EIGEN REGIO!

Vele Wase erfgoedorganisaties hebben een aanbod voor scholen.

Soms is dit een vast aanbod, soms wordt dit op jouw vraag graag en gratis op maat ontwikkeld.

Onze heemkringen, folkloregroepen, archieven en kleine en grote musea heten je van harte welkom!

Je vindt hen netjes opgelijst achteraan in dit boekje. Vraag ons ook gerust advies.

TIP

Er zijn in Vlaanderen nog andere erfgoedcellen! Je vindt hen op www.erfgoedcellen.be.

PUBLICATIES

Publicaties zoals het boek over Expo '58, de landbouwinventaris 'In boerenhanden', het boek over vijf eeuwen Wase polders 'Van Brouck tot Dyckagie' en de bundel 'Griezelverhalen uit het Waasland' kan je nog verkrijgen bij ons of, wanneer onze eigen voorraad uitgeput is, in de lokale bibliotheek.

Het tijdschrift 'Verzamelingen' handelt over Wase verzamelaars en ontrafelt haarfijn de redenen van hun verzamelwoede.

Je kan dit tijdschrift nog steeds bij de erfgoedcel verkrijgen. Aarzel niet en vraag je exemplaar!

TIP

Volg ons op Facebook!

Dit is de beste manier om dagelijks een interessant Waas erfgoedweetje te krijgen.

ERFGOEDSPEURDERS

Gedurende één schooljaar begeleiden we een lagere school (meestal de derde graad) bij de speurtocht naar hun eigen geschiedenis. Met dit project ontdekken leerlingen stapsgewijs wat erfgoed is.

Aan de hand van een speeddate met ex-leerkrachten en eigen speurwerk bij familie en vrienden zoeken de leerlingen naar de geschiedenis van de eigen school. Er wordt een online tentoonstelling op de Erfgoedbank gemaakt. En dankzij de subsidies van de erfgoedcel kan er een mooie apotheose aan verbonden worden voor alle leerlingen.

Omgevingsonderwijs bij uitstek!

KEUVELKOFFER - REIS DOOR HET VERLEDEN

Een inspiratiebron voor wie met ouderen in gesprek gaat, over vroeger en nu.

De koffers willen een inspiratiebron zijn voor al wie met ouderen in gesprek gaat. In het bijzonder gerieters, therapeuten, animatoren, verzorgers of begeleiders in rusthuizen, woon- en zorgcentra, ziekenhuizen en dienstencentra. Maar ook binnen seniorenverenigingen kunnen de koffers een aanleiding zijn voor een namiddag vertelplezier.

- ☞ Ouderen laten praten over hun leven, vroeger en nu
- ☞ Herinneringen oproepen aan de hand van filmpjes, foto's en voorwerpen
- ☞ Erfgoed dicht bij de mensen brengen

Je kan rond vijf thema's aan de slag gaan: school, zorg, religie, werk en vrije tijd. Voor één namiddag vertelplezier kies je één thema. Per thema vind je het materiaal in één grote en één kleine koffer.

IN ONZE REGIO ZIJN TIENTALLEN ERFGOEDORGANISATIES ACTIEF

Archieven / documentatiecentra / erfgoedbibliotheken

- ☞ Archief de Bergeyck / Archief Vilain XIV
- ☞ Bibliotheca Wasiana
- ☞ Gemeentearchief Beveren
- ☞ Gemeentearchief Kruibeke
- ☞ Gemeentearchief Moerbeke
- ☞ Gemeentearchief Sint-Gillis-Waas
- ☞ Gemeentearchief Stekene
- ☞ Gemeentearchief Temse
- ☞ Gemeentearchief Waasmunster
- ☞ Koninklijke Oudheidkundige Kring van het Land van Waas
- ☞ Rijksarchief Beveren
- ☞ Stadsarchief Lokeren
- ☞ Stadsarchief Sint-Niklaas

Musea

- ☞ Edgar Tinelmuseum
- ☞ Gemeentelijk Heemkundig Museum Beveren
- ☞ Gemeentemuseum Temse
- ☞ Heemkundig Museum Kruibeke (Wissekerke)
- ☞ Heemkundig Museum Nieuwkerken 200/700
- ☞ Heemkundig Museum Waasmunster
- ☞ Het Huis van de Evolutie
- ☞ Landbouwmuseum
- ☞ Museum De Schuur
- ☞ Museum Oud-Gemeentehuis
- ☞ Museum Oud-Station
- ☞ Museum Oud-Vredegerecht
- ☞ Pijp- en Tabaksmuseum
- ☞ PolderMAS
- ☞ Priester Poppemuseum
- ☞ Stadsmuseum Lokeren
- ☞ Stedelijke Musea Sint-Niklaas – Mercatormuseum, Salons, SteM Zwijgershoek

Oud- en Heemkundige Kringen van het Waasland

- ☺ Heemkring Den Dissel
- ☺ Heemkundige Kring Braem
- ☺ Heemkundige Kring De Kluize
- ☺ Heemkundige Kring De Souvereinen
- ☺ Heemkundige Kring d'Euzie
- ☺ Heemkundige Kring Moerbeke-Waas
- ☺ Heemkundige Kring Nieuwkerken
- ☺ Heemkundige Kring 't Sireentje
- ☺ Heemkundige Kring Wissekerke
- ☺ Hertogelijke Heemkundige Kring 'Het Land van Beveren'
- ☺ Koninklijke Oudheidkundige Kring van het Land van Waas

Andere organisaties

- ☞ Erfpunt, intergemeentelijke onroerend-erfgoeddienst – zij herbergen ook het Onroerenderfgoeddepot Waasland
- ☞ Familiekunde Vlaanderen – afdeling Land van Waas
- ☞ Folklore groep De Klomp
- ☞ Instituut voor Vlaamse Volkskunst
- ☞ Intergemeentelijk project Land van Reynaert
- ☞ Kantschool Artofil
- ☞ Op Stoapel
- ☞ Regionaal Politiecentrum en documentatiecentrum
- ☞ Reynaertgenootschap vzw
- ☞ Sint-Nicolaasgenootschap Vlaanderen
- ☞ Tolerant vzw
- ☞ Volkskunstgroep Boerke Naas
- ☞ Volkskunstgroep Drieske Nijpers
- ☞ Volkskunstgroep Reintje Vos
- ☞ Zonnewijzerkring Vlaanderen vzw

